

8. neděle po sv. Trojici – 10. srpna 2014

čtení: Dt 30,8-20

kázání:

„Bude nás učit svým cestám a my po jeho stezkách budeme chodit.“ (Iz 2,3) Kéž toto slovo platí o nás! Kéž nás učíš a my podle toho putujeme svým životem.

Ř 6,22n

Pro koho pracujete? No přece pro toho, komu jste smluvně zavázáni, u koho máte podepsanou pracovní smlouvu. Anebo by se to dalo říct taky tak, že pro toho, kdo vás platí, kdo vás odměňuje, od koho vám chodí mzda.

To je zřejmé, sestry a bratři, pro každého, kdo byl někdy zaměstnán. Nejspíš všichni to známe, že to takto na světě chodí. A právě tohoto názorného příkladu používá apoštol Pavel jako podobenství našeho života, života jako pracovního poměru, po staru služby, a toho, kdo je náš životní zaměstnavatel, po staru pán našeho života. Ten, kdo nám taky dává odměnu či odplatu, výplatu či mzdu.

Čtenářům dopisu do Říma apoštol představuje, co s nimi učinilo evangelium, které slyšeli a přijali. Co to udělalo s jejich životy. Že to bylo něco podobného, jako kdyby změnili zaměstnavatele. Jako kdyby šli za lepší prací. To podobenství můžeme zcela jednoznačně vztáhnout i my dnes na sebe.

Původním zaměstnavatelem nám byl hřích. Vládl našemu životu, poroučel, rozkazoval a dával svou odměnu, smrt. To byla výplata, kterou jsme od něj mohli dostávat. Jemu jsme byli smluvně zavázáni, jemu jsme sloužili, pro něj pracovali. A nešlo jen tak dát výpověď. Kdepak, tak jednoduché to nebylo. Člověka samotného by to ani nenapadlo. A i kdyby napadlo, nešlo to. Hřích si své dělníky hlídá, pečlivě je střeží. Jako člověk nemohl odejít ze socialistického Československa, protože byly hranice zadrátované a bděle střežené, stejně tak nejde jen tak odejít z pracovního poměru od hříchu. I kdyby člověk stokrát chtěl. Potíž je, že často ani nechce.

To musí přijít někdo, kdo jej odtamtud vytáhne. Kdo za nás tenhle pracovní poměr rozváže, kdo si nás vyreklamuje, kdo nás z toho vyseká, osvobodí. „Nyní jste byli osvobozeni od hříchu.“ To se stalo Božím zásahem v Ježíši Kristu, kdy byly zrušeny veškeré nároky hříchu na vás. Už mu nepatříte, už to není váš šéf, už k němu nemusíte každé ráno nastoupit do šichty. Už vás nebude víc kontorlovat a úkolovat, vykořisťovat a sdírat z kůže. A taky už vás nebude platit.

Všimli jste si, sestry a bratři, co to je v tomto Pavlově podání hřích? To není jen nějaké zhodnocení našich špatných činů. Hřích neznamená, že jen něco prošvihneme. Ale to je skutečnost, síla, moc, která nás ovládá, určuje, která nám diktuje podmínky: Kdy a kde nastoupíme do práce, co budeme dělat, jak se budeme pod jeho vedením a řízením chovat, jaké máme povinnosti. A taky co za to dostaneme. Myslím, že si to můžeme představit, jak by se asi náš zaměstnavatel tvářil, kdybychom mu chtěli diktovat, kolik nám má zaplatit. Je to přece tak, že mzdu určuje právě zaměstnavatel. Pokladní nedostane dvacet tisíc, ani kdyby chtěla sebevíc, zaměstnavatel jí je nedá. On určuje odměnu.

A v tom našem běhu světa nelze být ani nezaměstnaný, ani osoba samostatně výdělečně činná, tedy podnikatel, živnostník či soukromý zemědělec. Buď pracuješ pro hřích nebo ... Ano, je zde ještě jedna možnost, kterou pro nás Bůh v Kristu otevřel a umožnil a o níž se díky zvěsti evangelia římských křesťané dozvěděli, doslechli, a my spolu s nimi. Buď jste zaměstnání u hříchu, anebo „jste se stali Božími služebníky a máte z toho užitek.“ Nebo máte pracovní smlouvu u firmy Bůh a Syn a od ní vám přichází výplata, odměna, užitek. Tohle je druhá možnost pro lidský život. Druhá a poslední. Jako jsou dvě cesty, dvě brány, tak jsou také jen dva zaměstnavatelé. Buď hřích, nebo Bůh. To víme díky evangeliu, jinak by nám zbyl životní zaměstnavatel jen jeden, a to hřích. Ten tvrdý, nesmlouvavý, smrtí platící.

„Vy jste se stali Božími služebníky.“ Pro vás byla sepsána a Kristovou krví podepsána a potvrzena nová smlouva. Jste u jiného zaměstnavatele, máte jiného pána. Není pochyb o tom, že lepšího. Ano, je to zaměstnavatel, taky má pro vás pracovní zařazení, také pod ním se plní pracovní

zadání, jeho vůle platí, nikoli svévole na pracovišti, aby si každý dělal, co se mu zachce, případně nedělal vůbec nic.

Ovšem pak nám předkládá apoštol k uvážení ty zásadní rozdíly. Nejprve, jaká je odměna, jaký užitek nám přináší, že jsme zaměstnání jinde než u hříchu, že jsme Božími služebníky. „Máte z toho užitek, totiž posvěcení.“ Zase nejspíš další překvapení. Mzdou, odplatou, užitek není nic nadzemského, ale posvěcený život tady na zemi. Ani nějaké výhody či protekce v tom smyslu, že byste to měli lehčí, snazší, oprostěné od zápasů se zlem a s bolestí, že by to bylo bez pláče, nepřicházela by pokušení, bezmoc a slabost. Ne nic takového, ale i v tom všem smíte čerpat posilu z posvěcení. I ve zcela běžném životě a v naprosto běžných situacích se můžete projevovat jako Boží služebníci. A jako Boží služebníci se projevujete také svou účastí na bohoslužbách. To vše je vám k užítku, nikoli ke škodě. To není ztráta času, ani povinnost navíc. To je odměna, prospěšná záležitost, výplata. Snad právě tak jako běžná výplata toužebně vyhlížená.

Posvěcený život tak neznamená život za každou cenu úspěšný, ale bohabojný, podle apoštola prožitý za všech okolností v Boží blízkosti, s jejím vědomím.

Ovšem pak je tu ještě jedna skutečnost, o níž Pavel v souvislosti se zaměstnáním u Boha, rozumějme s nasměrováním a způsobem celého lidského života podle Boží vůle, souvisí. A to je dar Boží milosti, kterýmžto darem je život věčný. A zase pozor. Tohle už není mzda, to není odměna za odvedený výkon, za odpracované hodiny či roky. Tenhle dar na našich na našich výkonech vůbec nezávisí. O jeho udělení se podle našich zásluh a pracovních úspěchů nerozhoduje. To je dar z milosti, zcela nezasloužený, nenárokovatelný. Nelze si jej odpracovat ani vystávkovat, nelze si jej předem sjednat zvláštním ustanovením pracovní smlouvy jako tzv. zlatý padák pro špičkové manažery.

Je to dar z milosti. A jak už i tohle slovní spojení samo napovídá, když se někdo projevuje milostivý, není důvod se bát a strachovat, že o něco přijdu, že budu podveden, obrán a ošizen. Tohle obdarování si Boží milost vytyčila za svůj cíl, který nám připravila a do nějž jsme zváni bez ohledu na kvalifikaci, schopnosti a výkonnost.

Tak kdopak by váhal, kterou z těch dvou pracovních smluv si vybrat k podepsání.

Amen